

EILĖRAŠČIAI

* * *

Tra ta ta – muša būgną baltojoj palaukėj
Kiškis – senas kareivis – daug metų praleidęs
Karuose, nevilty, kai tik trauktis ir trauktis,
Kai pralaimėti vien lemta.

Loja šunys giliai atminty lyg sutemus.
Tai žodžiai pikti ir be gailesčio jokio.
Tai žodžiai – tai dantys, neskaudantys niekad,
Kryžiaus ženklą nebija nei akmenio kieto.

O, kaip įšalą aria mėnulio žagrelė.
Ir aria, ir šviečia; kam teks šitas laukas?
Didžiajam pasauliui ir vėjui tikriausiai.
Ne tau. Čia nei sėsi, nei pjausi.

Henrikas Algis Čigriejus, „Baltojo alksnio sodinimas“, Vilnius: Vaga, 1988, p. 11.

Giminių lankymas

Kaip neilgai ant vakarės viršūnės
Retas paukštis pabūna – nespėsi
Su juo tu sušnekti, į to skrajūno
Atlapą širdį nepažiūrėsi.

Papučia vėjas prieš plunksną margą,
Liepa suošia, ir paukštis kyla – –
Nei tavo džiaugsmo, nei tavo vargo
Jam juk nereikia, tiktai, kai mylių

Gerą šimtelį greitai nuskrieja –
Tartum per ugnį – tamsios ir keistos
Mintys jį priveja: gal nereikėjo
Ton amžių liepon valandai leistis –

Nulenkei šaką tik, nukrėtei rasą,
Tuo, kaip tas sako, ir baigės
Visos linksmybės... Rytoj neberasi
Ir to trupinėlio; kieno čia išdaigos.

Kad „šiandien“ taip greitai pavirto „kadaise“?
Ir vienos, tik vienišos užstalės dainos,
Tarę: jau laikas, jau kilsim, jau eisim,
Sėdi, nesensta ir niekur neina.

* * *

Ar ne mūsų ten motina ėjo, didesnė šiek tiek už ražieną?
Ėjo per aštrųjį lauką su mazgeliu – nešė vaistų seneliui.
Nešė ryšely ir dieną vaikystės, pašėliškai gražią ir trapią,
Ir bijojo šunų. O šuva šuniui sakė:

Gulkim tyčia ant letenų, tyčia akis ausimis apsikloję.
Tepraeina sau vaikas, labiau nei kitam vaikui skauda,
Labiau nei kitam jam voratinkliai graudūs,
Didumo kaip visas pasaulis jam rudenio laukas – –

Šviečia saulė ir šiandien, o motina žiūri į šviesą ir geria
Vaistus, kur nešė seneliui per spindintį metą.
Ar tada pasitaisė senelis? Mes jo nei girdėję, nei matę –
O motina žiūri į rudenį savo, kur saulių

Šiandien, rodos, vien laidos, ir žodžio nesako
Pikto ar liūdno. Ji eis, kur malonių malonė,
Kai įsireiks, ji praėjo pro žvėrį, pro debesį, kapą ir skardį –
O šė tau rudenė lakštingala (*corvus corone**)

Rėkia per garsiai. Ir lekia per tankmę per smarkiai
Bėras arklys, nusinešdamas vėją ir vardą – –
Ak, pasakykit, kas galite, žmogui ramiai vieną kartą,
Kas verta skatiko, kas ašaros verta – –

Henrikas Algis Čigriejus, „Po laiko juokas – vėlyva metūgė“, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 1994, p. 28, 68.

---

* *Corvus corone* – varna.

Pro linksmą langą

Moteriškė tik šliūkšt iš ąsočio pro langą,
O kad tiesiai ant tavo galvos ar bereikia sakyti...
Na, vanduo kaip vanduo, bet jau ta moterytė –
Gražiausia.

Rodos, vakar beveik mirtimi vadavaisi,
Net jau galvojai apie testamentą,
Ir kitos padangės bei kitos pakrantės
Buvo jau ėmę vaidentis – –

Oi, lėktum dabar pro tą langą dar kartą,
Lėktum, bet niekas čia nesikartoja – – –
Tik džiaukis, iš grabo iškėlęs dar koją,
Netyčia įkeltą.

Kovo pabaiga

Baigiasi kovas – pavasaris baigias,
Vėl nuplevena viltys,
Išgaruoja į dangų, o vėjas pasausęs
Kilnoja tik šiukšlę ir smiltį.

Plauko po upę antys ir valtys,
Irstosi Gėtė su Faustu
Ir juodu šunėku, žiūrėkim,
Kas bus, kai juos tyčia pašauksiu.

Nieko, aišku, nebus, o tik laukti
Kito vėl kovo pradėsiu
Va nuo dabar. Nuo dabar! Nejuokinga,
Nors tu tai, matau, juokiesi.

Stogo lopytojas

Štai ką reiškia pasilypėti aukščiau!

STEPAS ZOBARSKAS, STOGŲ DENGĖJAS

Mano tėvas į Alpes įkopęs nebuvo,
To dar betrūko?! Bet kai pataisyt įsireikdavo stogą,
Oi, koks pasaulis nuo daržinėlės ar klėties jam vėrės –
Oi, ne vien tik, ne vien tik kaimynų trobos.

Matė jis kelią ir mažą žmogelį –
Didįjį vabalą; ir kaip tolyn pro beržyną
Kelias prasisuka, pravingiuoja, praeina
Pro rudenį ir pro tėvynę.

O kartais dar matės kelionių kelionė,
Ta keista, ta, kuri paskutinį jau kartą
Ir matėsi dar, kaip visai nepakartą,
Bet ir nepaleistą gudri abejonė

Stumdo nuo pagriovio vieno į kitą
(Gal čia ir alaus prisidėta?)

Ak, žinok – įdomiausių dalykų
Galim nuo stogo
Regėti.

2003 05 02

Numirėlis

Užsimanė negudrėlis pasižiūrėt, kaip atrodys,
Kai bus pašarvotas, tai dėjos
Tiesiai į lysvę gėlių, sušlamėjo,
Tiktai gal šiek tiek nusigando
Jurginai ir astrai.

O guli ir mato: va renkas lengvi debesėliai,
Pračiuožė kregždės, beržai va kažkam pamosavo –
Na tiems vis dar vargstantiems, benešiojantiems
Kryželius

Po Ievos ir Adomo žemę.

Širšė jau bandė jam įsivelti į plaukus,
Bet ir apsigalvojo:
Su šitokio tipo numirėliais?! Gali juokų nesuprasti –
Ką tu su durniais

O gulintis viską girdėjo: laputė kaip lojo,
Kaip lakstė vaikai iš trobos ir į trobą,
Gulėjo gulėjo, kol prie galvos atsistojo
įsirėmus į šonus boba.

Man tai tokie vaizdeliukai patinka –
Nes jie dėl ramybės ir posveikio juoko:
Savomis akimis pamatai, kaip lengvai ir kaip greitai
Kartais žmogus
iš mirties
iššoka.

2006 08 5–14

H. A. Čigriejus, „Žiemų pusėje giedra“, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2009, p. 21, 65–66.

Šokantis kiškis

Nuo stogų jau vidudieniais laša –
Bėda ir šaltis paliego,
Mokinukė per pamoką rašo:
„Kiškis dūko ant sniego“.

Ir iš tikrųjų toks kiškis dūko,
O grūdas grumste miegojo,
Kad pro balkšvą balandžio rūką
Vėl sužaliuotų po kojų.

Dievo, vaikų ir mano,
Kad būt pilna žalio ošimo,
Grūdo prasmės, nepiktų kamanių,
Rūpesčių ir žaidimų.

1969 10 14

Alaus košimas

Košiamė alų – tik juokas ima,
Žiūri statinės į mus,
O seniai jau kalba apie likimą,
Apie visų likimus.

Apie įnamį laiką, kiekvieną metą
Sukryžiuojantį daug kam rankas,
Ir sėdim staiga, ne stiklus pasistatę,
O vaško žvakes.

1970 08 05

* * *

Šarka, šarka, tu rudenio sodų
Paukšte, taip garsiai nekrykški,
Tu gerai paklausyk – man atrodo,
Kad mums laužiama beržo rykštė.

Negi ten šiaip sau kas brazda
Po vakarykštę šalną.
Ar močiutė begirgždina lazda,
Leisdamasi nuo aukšto kalno.

Kalnas tyli, gelmes pasiklojęs,
Miega, dangum apsiklostęs,

Šarka, šarka sidabrakoje,
Jau kažkas mus kad glostys, tai glostys.

1977 10 15

* * *

Taigi taigi – tėvynėj linus mergos rové,
Ir atėjo naktis, ir užkūrėme laužą
Prie ąžuolo lauko gale; ir gražiai užgiedojo
Giminės mums pro prausilintą dangų.

Kažkas mirė toli ir numirt nenorėjo,
Kažkas brolių netyčia ar tyčia pašovęs,
Pats dėjo galvą ant akmenio kieta
Ir varnams leido tūpti ant molinių kojų.

Kažkas gimė toli ir visai nenorėjo,
Nes klykė it lupamas, naktį per laužą
Metamas tiesiai į mūsų pasaulį,
Kuriame tos išgarbintos meilės,

Na, sakysim, yra. Bent prie rudenio dūmų,
Kol sudega aitrūs, nuvytę žolynai,
Spindi ašara. Ak, dar daina mūsų žemėj
Yra. Ir joje koks žodelis teisybės.

1984 01 14

Snyguriuoja

Snyguriuoja šiandien; balkšva vėlei.
Kiaurą dieną, kas tiktai netingi,
Dirba darbą – iš pigių šešėlių
Ir iš sniego siuvas rūbą stebuklingą.

Man tai tokią dieną žvėrio gaila –
Negailėdamas basųjų kojų,
Neša neša žvėriukėlis kailį
Ir tik mirčiai jį padovanoja.

Snyguriuoja šiandien; tokį metą
Ir visų mūsų gaila pagalvojus:
jūliai, be baimės ar sarmatos
Banali istorija kartoja:

Ar tau sninga smarkiai, ar nesmarkiai,
Per pasaulį nuo kadaise gražų –
(Tą, kurs niekad niekada neverkia) –
Baisiai didis vejas baisiai mažą.

1987 03 19

Mėlynas kiškis

Mėlynas kiškis – sekmadienio vaikas,
Kartais pašokam aukštyn ir juokaujam
Net rūstybės laikais – taip išeina, taip reikia,
Mat mūsų toks keistas, toks mėlynas kraujas –

Nors žinai – kai nakty nusižvengia
Ne arkliai ar žirgai, pagalvojame
Nereikia taip juoktis – padangėm palangėm
Grįžęs ruduo neramiai juk nakvoja.

Bet vis viena gražu – štai pagelsta beržynai,
Pratuštėja pasaulis, ir aiškiai matyti –
Kur čia žabangai, kur kiečiai; kur vyno,
O kur ir ne jo pritaškyta.

Net paširdžius spaudžia – kaip greitai Kalėdos;
Ką reiškia pablyškėlės saulės savaitė?
Bet ir žiema taip praeis, mėtant mėlynas pėdas,
Taip netruks ir mirtis praeiti.

1989 10 07

H. A. Čigriejus, *Eilėraščiai*, Kaunas: Naujasis lankas, 2011, p. 12, 14, 24, 31, 37, 42.